

KRONIKA

Nagroda premiera dla Profesora Wojciecha Gasparskiego za dorobek serii wydawniczej „Praxiology”

Jednym z laureatów Nagrody Prezesa Rady Ministrów w roku 2020 w kategorii osiągnięcie w zakresie działalności naukowej jest prof. dr hab. Wojciech W. Gasparski, przewodniczący Rady Redakcyjnej pisma „Prakseologia” i Honorowy Prezes Towarzystwa Naukowego Prakseologii.

Nagroda związana jest z serią wydawniczą „Praxiology: The International Annual of Practical Philosophy and Methodology”, której wydawaniem kierował Profesor od 1992 roku. 25 tomów ukazało się w Nowym Brunzswiku w USA nakładem wydawnictwa Transaction Publishers (od 2017 r. będącego częścią Routledge). Nagroda przyznana została w szczególności:

„za promowanie na forum międzynarodowym polskich i zagranicznych prakseologów poprzez redagowanie od 1992 r. serii »Praxiology« [...] oraz szereg prac badawczych i inicjatywy organizacyjne z zakresu prakseologii, naukoznawstwa, metodologii projektowania, teorii systemów i etyki biznesu”.

Redakcja

Praxiology: The International Annual of
Practical Philosophy and Methodology

VOLUME 25

**PRAXIOLOGICAL
ESSAYS**

Texts and Contexts

WOJCIECH W. GASPARIKI

Editor



Ze sprawozdania z działalności ZG Towarzystwa Naukowego Prakseologii za 2019 rok

1. Sprawy organizacyjne

Sprawozdanie obejmuje pierwszy rok działalności nowego Zarządu Głównego, wybranego podczas XXVIII Walnego Zebrania Członków Sprawozdawczo-Wyborczego.

Zarząd działał w składzie:

1. Mgr inż. Tadeusz Berliński, rzecznik prasowy.
2. Dr Piotr Górny, adiunkt ASW.
3. Dr hab. Elwira Gross-Gołacka.
4. Prof. dr hab. Mirosława Janoś-Kresło, skarbnik.
5. Dr hab. Piotr Masiukiewicz, prof. SGH, prezes.
6. Prof. dr hab. Tadeusz Oleksyn.
7. Dr Grażyna Ożarek, sekretarz.
8. Dr hab. Jacek Pasieczny, prof. UW.
9. Prof. dr hab. Mirosław Sułek, wiceprezes.

[....]

Zgodnie z decyzją ZG TNP z dnia 3.10.19r. zmieniona została siedziba Zarządu Głównego. Zgodnie z umową z Rektorem SGH nowy adres Towarzystwa jest następujący: ul. Madalińskiego 31/33 (pok. 12), 02-544 Warszawa. Stosowną informację złożono do Sądu Rejestrowego.

2. Działalność naukowa

Aktywność naukowa członków i władz Towarzystwa koncentrowała się na współorganizacji konferencji i seminariów, wystąpieniach w panelach i w dyskusji na konferencjach obcych organizatorów oraz na działalności publikacyjnej.

1/ Ważnym przejawem działalności TNP były konferencje i seminaria naukowe; współorganizowano lub aktywnie uczestniczono w następujących:

– współudział w comiesięcznych seminariach etyki i socjologii ekonomicznej IFiS PAN, Akademii L. Koźmińskiego i TNP, w tym: Gospodarka współdzielenia – moda, protest czy racjonalność?, seminarium w dniu 21.03.2019, udział E. Gross-Gołackiej i P. Masiukiewicza w panelu,

– V Kongres Analityków Biznesu w Wyższej Szkole Humanitas w Sosnowcu – udział P. Masiukiewicza, reprezentującego ZG TNP,

– Moralność płatnicza przedsiębiorstw i konsumentów, seminarium ZK PTE i ZG TNP, 17 stycznia, 2019, udział P. Masiukiewicza w panelu,

– Międzynarodowe aspekty nadużyć gospodarczych (współautor P. Dec), konferencja naukowa, Wydział Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, 2019 – referat P. Masiukiewicza i P. Deca, publikacja w druku,

– Bezpieczeństwo konsumenta – ujęcie holistyczne, konferencja naukowa, Katedra Badań Zachowań Konsumentów Instytutu Zarządzania, Kolegium Zarządzania i Finansów Szkoły Głównej Handlowej, 23.09.2019 r. – M. Janoś-Kresło, członek Komitetu Organizacyjnego, wystąpienie w dyskusji, redakcja naukowa monografii *Bezpieczeństwo konsumentów – ochrona i edukacja konsumencka*, w druku, współautorstwo referatu w ww. monografii; P. Masiukiewicz, członek Rady Naukowej, wystąpienie w dyskusji, publikacja referatu w druku,

– Zdrowie i Style Życia: Ekonomiczne, społeczne i zdrowotne wyzwania w ujęciu regionalnym i globalnym, międzynarodowa konferencja naukowa Uniwersytet Wrocławski – Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Urząd Statystyczny we Wrocławiu i Studenckie Koło Naukowe *Rising Business Leaders*, 23–24.05.2019, M. Janoś-Kresło, członek Rady Naukowej [konferencji], publikacja (współautor) w druku.

– X Kongres Ekonomistów Polskich, PTE, Warszawa, 28–29 listopad 2019 – wystąpienia w dyskusjach P. Masiukiewicza i M. Sułka oraz publikacja obu referatów ww. autorów w druku.

– Współczesne dylematy funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstw – teoria i praktyka, Uniwersytet Gdański, Sopot, 14–15

czerwca 2019 – V Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców – Jacek Pasieczny – członek rady naukowej.

– Contemporary technologism: human and society, economy and management 21st. International scientific conference, Faculty of Management, University of Warsaw, 2. April 2019, Warsaw – Jacek Pasieczny – referat w języku rosyjskim,

– EFBM 2019 International Forum „Economics, Finance, Business, Management”, Taras Shevchenko National University of Kyiv, 22. May 2019, Kyiv, Ukraine – Jacek Pasieczny referat w języku angielskim (key-speaker)

– Zarządzanie Wartością, kreatory i destruktory wartości organizacji – XIX Konferencja Naukowa, UG, SGH, Gdańsk – Sztokholm – Gdańsk, 23–25 września 2019 – Jacek Pasieczny – członek rady naukowej, artykuł, przewodniczenie sesji.

2/ Organizacja seminarium TNP w ramach udziału w XXIII Festiwalu Nauki Polskiej – wrzesień 2019 r. (Warszawa). Temat: *Korzyści i koszty ekonomiczne przyjęcia jednolitej waluty euro* – referent: prof. dr hab. Romuald Poliński. Organizacją udziału TNP w festiwalu zajmował się mgr inż. T. Berliński. Na ręce prezesa TNP wpłynęło podziękowanie za udział w Festiwalu od przewodniczącego Rady Programowej.

[...]

3. Działalność informacyjna i popularyzacyjna

1/ Członkowie organów TNP występowali na szeregu konferencji i seminariów pod marką TNP; m.in. na seminariach PAN, na konferencjach Zarządu Krajowego PTE, towarzystw naukowych i ZBP.

2/ Podjęto współpracę z Radą Towarzystw Naukowych (pod patronatem PAN), udział mgr. inż. T. Berlińskiego w pracach.

3/ Podpisano porozumienie o współpracy naukowej i organizacyjnej z Zarządem Krajowym PTE.

4/ Podpisano porozumienie o współpracy naukowej i organizacyjnej z Wyższą Szkołą Humanitas w Sosnowcu.

5/ Działa strona internetowa TNP, która wymaga jednak wzbogacenia aktualnymi treściami generowanymi przez szerszy krąg przedstawicieli środowiska prakseologicznego – w tym na łamach półrocznika „Prakseologia i Zarządzanie”. Liczba wejść na stronę wyniosła 77 900, tj. wzrosła w ciągu roku o 15 620 wizyt. Redagowanie ww. strony prowadził mgr inż. T. Berliński. Obecny adres strony TNP: <http://www.tnp.edu.pl/>.

[...]

4. Nagrody dla członków ZG TNP w 2019 roku

1/ Nagroda I Stopnia Rektora SGH za monografię *Zatory płatnicze w gospodarce* dla dr. hab. Piotra Masiukiewicza.

Opracowanie sprawozdania:

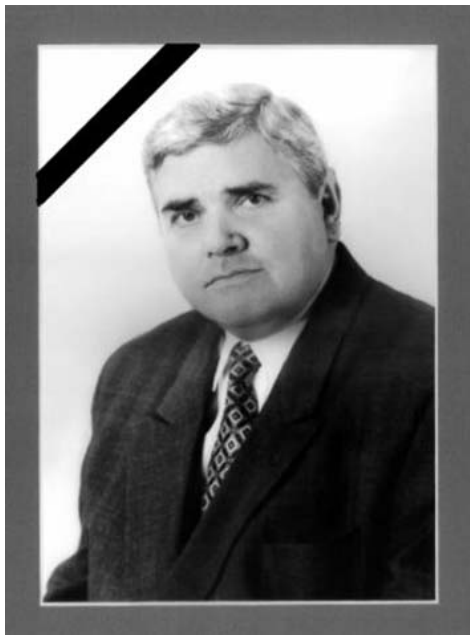
Piotr Masiukiewicz

Prezes Towarzystwa Naukowego Prakseologii

Opracowania skrótu¹:

Redakcja

¹ Całość na stronie TNP.



**Prof. dr hab. Jan Witold Doroszewski
(1931–2019)**

W dniu 24 października 2019 r. zmarł profesor dr hab. Jan Doroszewski związany ze środowiskiem prakseologicznym niemal od samego początku istnienia placówki prakseologicznej w PAN. Współpracował z założoną przez prof. Tadeusza Kotarbińskiego Pracownią Ogólnych Problemów Organizacji Pracy PAN, a potem z Zakładem Prakseologii, w który przekształcono Pracownię. Brał czynny udział w pracach Zespołu Teorii Diagnostyki, przedstawiając problematykę diagnostyki medycznej w jej ujęciu prakseologicznym oraz publikując artykuły na łamach periodyku „Prakseologia”. Prof. J. W. Doroszewski był członkiem założycielem Towarzystwa Naukowego Prakseologii. Swą działalnością aktywnie przyczyniał

się do rozwoju dyscypliny i jej zastosowań. W roku 2003 otrzymał godność Członka honorowego TNP.

Urodzony w roku 1931 Jan Doroszewski, po ukończeniu studiów na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie (1954) podjął pracę badawczą w Zakładzie Radiologii Lekarskiej macierzystej uczelni, uzyskując stopień doktora w roku 1965. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 1970 r. Następnie, w roku 1971 objął kierownictwo Zakładu Biofizyki i Biomatematyki w Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego; funkcje te sprawował do roku 2002. W roku 1980 uzyskał tytuł profesora. Dwukrotnie, w latach 1980–1983 oraz 1993–1999, był dyrektorem Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego.

Prof. dr hab. Jan Doroszewski był członkiem czynnym Polskiej Akademii Umiejętności i Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Był także członkiem licznych towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych, w tym Polskiego Towarzystwa Semiotycznego, Europejskiego Towarzystwa Filozofii Medycyny i Służby Zdrowia (ESPMHC), był członkiem założycielem Światowej Akademii Medycyny im. Alberta Szwajcera. Należał także do komitetów naukowych Polskiej Akademii Nauk: Komitetu Naukoznawstwa, Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej, Epidemiologii i Zdrowia Publicznego, Fizyki Medycznej i Radiobiologii oraz członkiem Prezydium Rady Języka Polskiego, a w tej Radzie był członkiem Zespołu Języka Medycznego.

Działalność naukowa prof. J. Doroszewskiego dotyczyła biofizyki i informatyki medycznej oraz teorii medycyny i medycznych zastosowań prakseologii. Koncentrował się na badaniu logicznej struktury wiedzy medycznej i logicznych aspektach rozumowania związanego z diagnostyką i terapią oraz biomedycznymi badaniami naukowymi. Rozwijał podejście semantyczno-modelowe związane z systemową koncepcją organizmu człowieka, stosując ujęcie typu modelowego do analizy postępowania lekarskiego. Jest autorem ponad dwustu prac naukowych. Interesował się zagadnieniami etycznymi medycyny. W 1995 r. pewien aspekt zagadnienia ocenia-

nia badań naukowych, znany pod angielską nazwą *science integrity*, znalazł swój oddźwięk w seminarium naukoznawczym zorganizowanym przez prof. Andrzeja Górskiego, prorektora Akademii Medycznej w Warszawie. W symposium tym, zatytułowanym „Rzetelność w badaniach naukowych” udział wzięli wybitni uczeni z Danii, Polski, Szwecji, USA i Wielkiej Brytanii. Komitet Naukoznawstwa reprezentowali m.in. prof. Jan Doroszewski i prof. Salomea Kowalewska.

Prof. Doroszewski był pierwszym przewodniczącym Rady Naukowej Collegium Invisibile. W lutym 1996 r. na obozie zimowym w Oborach wygłosił wykład dla studentów Collegium zatytułowany *Z zagadnień filozoficznych medycyny*. Przykładem jego aktywności wiążącej kompetencje naukoznawcze z działalnością praktyczną może być jedna z organizowanych przez niego konferencji. Była to konferencja poświęcona roli i zadaniom szpitali klinicznych oraz sytuacji organizacyjnej, w jakiej znajdowały się te szpitale w Polsce. Zwrócono na niej uwagę na sprawy klinik, podkreślając, że bardzo potrzebna jest długofalowa wizja przekształceń i stanu docelowego tych placówek. Dyskusję podsumował prof. Jan Doroszewski – *spiritus movens* konferencji.

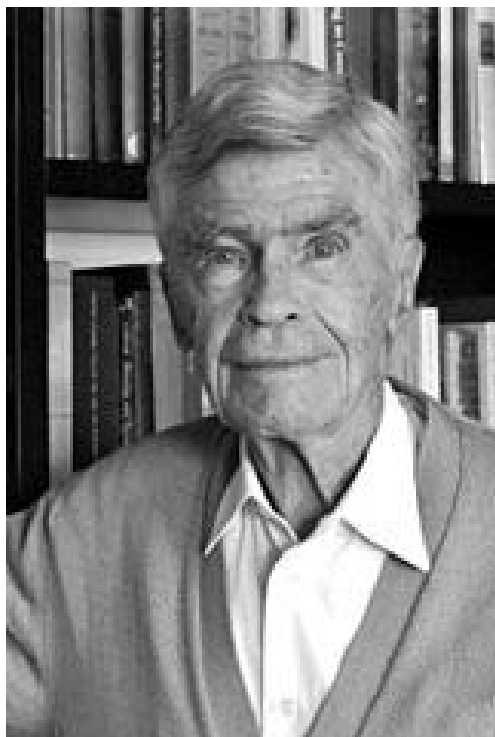
Miałem zaszczyt współpracować z Profesorem zarówno w Zakładzie Prakseologii, jak i w Komitecie Naukoznawstwa PAN oraz Collegium Invisibile. Wysoko cenię Jego kompetencje, zaangażowanie nacechowane koleżeństwem wysokiej próby.

Środowisko prakseologiczne zachowa we wdzięcznej pamięci tego znakomitego uczonego i szlachetnego człowieka.

Wojciech W. Gasparski

Honorowy Prezes

Towarzystwa Naukowego Prakseologii



**Profesor Mario Augusto Bunge
(1919–2020)**

24 lutego 2020 roku zmarł w wieku 101 lat profesor Mario Augusto Bunge, członek honorowy Towarzystwa Naukowego Prakseologii. Urodzony w Buenos Aires, Bunge rozpoczął studia w National University of La Plata, które ukończył z tytułem doktora nauk fizyczno-matematycznych w 1952 r. Był profesorem fizyki teoretycznej i filozofii w latach 1956–1966, najpierw w La Plata, a następnie na Uniwersytecie w Buenos Aires. Do przejścia na emeryturę w wieku 90 lat był profesorem logiki i metafizyki Frothingham na Uniwersytecie McGilla w Montrealu, gdzie przebywał od 1966 r. Bunge jest

autorem ponad 400 artykułów i 80 książek, w szczególności monumentalnego *Traktatu o filozofii podstawowej* w ośmiu tomach (1974–1989) – obszernego i rygorystycznego badania tych filozoficznych aspektów, które Bunge uważał za rdzeń współczesnej filozofii: semantyki, ontologii, epistemologii, filozofii nauki i etyki. W *Traktacie* Bunge przedstawił prakseologię jako teorię działania w jej związku z etyką i aksjologią. Otologię ujmował w kategoriach systemowych, ponadto uznawał za istotne emergentyzm, racjonalizm, realizm naukowy, materializm i konsekwencjalizm. Bunge wielokrotnie i wyraźnie zaprzeczał, by był pozytywistą logicznym – pisał o metafizyce. W Wikipedii czytamy, że w przeglądzie wspomnień z 2016 roku, *Between Two Worlds: Memoirs of a Philosopher-Scientist*, James Alcock widział w Bungem „człowieka o niezwykle wysokim zaufaniu, który prowadził życie kierując się silnymi zasadami prawdy, nauki i sprawiedliwości”. Bunge został wyróżniony dwudziestoma jeden doktoratami honorowymi i czterema tytułami profesora honorowego na uniwersytetach obu Ameryk i Europy. Był członkiem American Association for the Advancement of Science i jest wymieniany w Science Hall of Fame tego Towarzystwa. Był też członkiem Royal Society of Canada. W 1982 roku otrzymał Premio Príncipe de Asturias (Nagroda Księcia Asturii), w 2009 stypendium Guggenheima, a w 2014 roku nagrodę im. Ludwiga von Bertalanffy’ego.

Był honorowym członkiem Towarzystwa Naukowego Prakseologii. Miałem zaszczyt być gościem jego centrum studiów naukowych w roku 1982. Nawiązana współpraca zaowocowała tym, że Bunge był członkiem Międzynarodowej Rady Redakcyjnej serii wydawniczej „Praxiology: International Annual of Practical Philosophy and Methodology” wydawanej pod auspicjami TNP. Z Tadeuszem Kotarbińskim spotkał się na Kongresie Filozoficznym w Warnie. Wskazywał z uznaniem podjęcie przez polskich prakseologów kwestii pracy.

Wojciech W. Gasparski

Honorowy Prezes

Towarzystwa Naukowego Prakseologii